

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Гуманітарно-педагогічний факультет
19 червня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Публічна і культурна дипломатія

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність СЗ «Міжнародні відносини»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Факультет (ННІ) Гуманітарно-педагогічний

Розробник: доктор історичних наук, професор кафедри міжнародних відносин і суспільних наук Олена ЛЮБОВЕЦЬ

Опис навчальної дисципліни «Публічна і культурна дипломатія»

В рамках дисципліни «Публічна і культурна дипломатія» формується системне розуміння сутності публічної дипломатії та її складової – культурної дипломатії як інструмента зовнішньої політики держав. У процесі викладання розглядаються мета, завдання та основні напрями публічної та культурної дипломатії України та інших країн світу. Особлива увага зосереджується на аналізі впливу російсько-української війни на публічну та культурну дипломатію.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	магістр	
Спеціальність	СЗ «Міжнародні відносини»	
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)(якщо є в робочому навчальному плані)	—	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	15 год.	6

Практичні, семінарські заняття	30 год.	4
Лабораторні заняття	—	
Самостійна робота	90 год.	110
Індивідуальні завдання	—	—
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Публічна і культурна дипломатія» – сформулювати системно-цілісне уявлення про публічну і культурну дипломатію, визначити її роль як знаряддя зовнішньої політики держави та особливості розвитку в Україні та світі.

Набуття компетентностей:

- *інтегральна компетентність (ІК):*

ІК. Здатність розв’язувати комплексні теоретичні та практичні задачі і проблеми під час професійної діяльності в галузі міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій та регіональних студій або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.

- *загальні компетентності (ЗК):*

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- *спеціальні (фахові) компетентності (СК):*

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.

ПРН3. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.

ПРН13. Брати участь у професійні дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма								Заочна форма				
	ти ж ні	усьо го	у тому числі					ус ьо го	у тому числі				
			л	п	ла б	ін д	с. р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модуль 1. Публічна та культурна дипломатія: поняття та методи.													
Тема 1. Вступ до курсу «Публічна і культурна дипломатія».	1	8	1	2			5						10
Тема 2. Публічна дипломатія: поняття та сутність.	2	16	2	4			10		1	1			10
Тема 3. Форми та різновиди публічної дипломатії.	3	16	2	4			10		1	1			15

Тема 4. Культурна дипломатія як форма публічної дипломатії.	4	16	2	4			10		1				15
Разом за змістовим модулем 1	4	56	7	14			35		3	2			50
Модуль 2. Публічна і культурна дипломатія країн світу: стратегія, моделі, напрями.													
Тема 5. Публічна і культурна дипломатія України.	5	16	2	4			10		1				15
Тема 6. Публічна і культурна дипломатія США та країн Європи.	6	16	2	4			10		1	1			15
Тема 7. Публічна і культурна дипломатія країн Азії, Америки, Австралії та Африки.	7	16	2	4			10			1			15
Тема 8. Публічна і культурна дипломатія міжнародних організацій та неурядових акторів.	8	16	2	4			10		1				15
Разом за змістовим модулем 2	4		8	16			40		3	2			60
Усього годин	8	120	15	30			75		6	4			110

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Публічна і культурна дипломатія.	1
2	Публічна дипломатія: поняття та сутність.	2
3	Форми та різновиди публічної дипломатії.	2
4	Культурна дипломатія як форма публічної дипломатії.	2
5	Публічна і культурна дипломатія України.	4

6	Публічна і культурна дипломатія США та країн Європи.	2
7	Публічна і культурна дипломатія країн Азії, Америки, Австралії та Африки.	2
8	Публічна і культурна дипломатія міжнародних організацій та неурядових акторів.	2

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Публічна і культурна дипломатія.	2
2	Публічна дипломатія: поняття та сутність.	4
3	Форми та різновиди публічної дипломатії.	4
4	Культурна дипломатія як форма публічної дипломатії.	4
5	Публічна і культурна дипломатія України.	4
6	Публічна і культурна дипломатія США та країн Європи.	4
7	Публічна і культурна дипломатія країн Азії, Америки, Австралії та Африки.	4
8	Публічна і культурна дипломатія міжнародних організацій та неурядових акторів.	4

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Публічна і культурна дипломатія».	10
2	Публічна дипломатія: поняття та сутність.	10
3	Форми та різновиди публічної дипломатії.	15
4	Культурна дипломатія як форма публічної дипломатії.	15
5	Концептуальні засади та пріоритетні напрями розвитку сфери публічної та культурної дипломатії в Україні.	15

6	Публічна і культурна дипломатія США та країн Європи.	15
7	Публічна і культурна дипломатія країн Азії, Америки, Австралії та Африки.	15
8	Публічна і культурна дипломатія міжнародних організацій та неурядових акторів.	15

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- аналітичні доповіді;
- реферати.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- метод проблемного навчання;
- метод командної роботи, мозкового штурму;
- самостійна робота (виконання завдань)

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводять у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Публічна і культурна дипломатія: поняття та методи.		
Семінарське заняття 1. Вступ до курсу «Публічна і культурна дипломатія».	ПРН01, ПРН03	5
Самостійна робота	ПРН03	5
Семінарське заняття 2. Публічна дипломатія: поняття та сутність.	ПРН01, ПРН013	10
Самостійна робота	ПРН03	10

Семінарське заняття 3. Форми та різновиди публічної дипломатії.	ПРН01, ПРН13	10
Самостійна робота	ПРН03	10
Семінарське заняття 4. Культурна дипломатія як форма публічної дипломатії.	ПРН01, ПРН013	10
Самостійна робота	ПРН03	10
Модульна робота 1		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Публічна і культурна дипломатія країн світу: стратегія, моделі, напрями.		
Семінарське заняття 5. Концептуальні засади та пріоритетні напрями розвитку сфери публічної та культурної дипломатії в Україні.	ПРН01, ПРН013	10
Самостійна робота	ПРН03	5
Семінарське заняття 6. Публічна і культурна дипломатія США та країн Європи.	ПРН01, ПРН13	10
Самостійна робота	ПРН03	10
Семінарське заняття 7. Публічна і культурна дипломатія країн Азії, Америки, Австралії та Африки.	ПРН01, ПРН13	10
Самостійна робота	ПРН03	5
Семінарське заняття 8. Публічна і культурна дипломатія міжнародних організацій та неурядових акторів.	ПРН01, ПРН13	10
Самостійна робота	ПРН03	10
Модульна робота 2		30
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	

Екзамен	30
Разом за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин, наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5570>)
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти; електронні інформаційні ресурси.

10. Рекомендована література

Основна:

1. В МЗС створено новий напрям роботи – публічна дипломатія. Міністерство закордонних справ України: офіційний сайт. URL: <https://mfa.gov.ua/news/43433-v-mzs-stvoreno-novij-napryam-robotipublichna-diplomatija>
2. Валевський О. Л. Пріоритетні напрями розвитку державної культурної політики в системі національної безпеки. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2130/>
3. Валевський О. Порядок денний державної культурної політики в умовах зовнішньої агресії. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1872/>
4. Висоцький О.Ю. Публічна дипломатія. Сучасна політична лексика: навч. енциклопед. словник-довідник / За наук. ред. Хоми Н.М. Львів: «Новий Світ-2000», 2015. С.237.
5. Висоцький О.Ю. Публічна дипломатія: конспект лекцій. Частина I. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2020. 56 с.
6. Гавриленко І. Концепції та моделі здійснення культурної дипломатії. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Міжнародні відносини. 2014. Вип. 1. С. 5-8.
7. Гапонова Я. М. Українська публічна дипломатія: нормативно-правова база. Політикус. 2017. Вип. 3. С. 137-140.
8. Гуцал С. А. Публічна дипломатія та стратегічні комунікації: визначення концептуальних основ. Міжнародні відносини: серія «Політичні науки». 2015. №9.
9. Земзюліна Н. І., Захарченко М. В. Інституалізація публічної дипломатії: світовий та український досвід. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2021. № 8. С. 8–22.
10. Київський центр публічної дипломатії. URL: <http://https://kyiv-public-diplomacy.org/ua/about-us-u>
11. Концепція популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі: Розпорядження КМУ № 739- р від 11.10.2016. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/739-2016-%D1%80#n8>
12. Кулеба Д. Публічна дипломатія – нова зброя України в умовах гібридної війни. Європейська правда. URL: <http://www.eurointegration.com.ua/experts/2015/09/23/7038633/>
13. Культурна дипломатія: навч. посібник / за заг. ред. І.Б. Матяш, В.М. Матвієнка; Інститут міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка; Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин. Київ: ДП «ГДП», 2021. 252 с. https://gdip.com.ua/files/file/Diplomatic%20Ukraine/Library_UD/Handbook%20of%20Cultural%20Diplomacy-UA.pdf

14. Культурологічний альманах: Випуск 5. Культурна дипломатія: стратегія, моделі, напрями. – Вінниця : ТОВ Нілан-ЛТД, 2017. 188 с.
15. Макаренко Є.А., Кучмій О.П. Публічна дипломатія . Українська дипломатична енциклопедія: у 2 т. / редкол. : Л. В. Губерський (голова) та ін. К. : Знання України, 2004. Т. 1. 760 с.
16. Мицик Л.М. Новітні тенденції публічної дипломатії: навчально-методичний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 57 с.
17. Мостова Д.Ю. Теоретичні підходи до визначення поняття «публічна дипломатія» в публічному управлінні. Державно-управлінські студії № 1(12), 2019. URL: http://studio.ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Mostova_D_Yu.pdf
18. Основні результати діяльності публічної дипломатії МЗС у 2017-2018. URL: <https://mfa.gov.ua/mediafiles/files/misc/2018-12-21/PD2017-2018.pdf>.
19. Оптимізація посилення культурної присутності України в Європі. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. 2014, травень. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1522/>
20. Політика культурної дипломатії: стратегічні пріоритети для України: зб. наук.-експерт. матеріалів / за заг. ред. О. П. Розумної, Т. В. Черненко. К.: НІСД, 2016. 92 с.
21. Руднєва А.О., Мальована Ю.Г., Арсенюк М.С. Культурна дипломатія як інструмент формування іміджу держави. Регіональні студії. 2024. № 37. С. 63-67.
22. Стратегія публічної дипломатія Міністерства закордонних справ України. 2021-2025. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97/public-diplomacy-strategy.pdf>
23. Сухорольська І., Турчин Я. Громадська дипломатія та демократичний імідж держави: монографія. Львів: Видавництво Тараса Сороки, 2019.- 272 с.
24. Bjola, C, Holmes, M. (Eds.) 2015. "Digital Diplomacy. Theory and Practice". 1st ed., London, England – New York, NY: Routledge, 252 p.
25. Carta C., Higgott R. Cultural Diplomacy in Europe: Between the Domestic and the International. Springer International Publishing; Palgrave Macmillan, 2020. XV, 274 p.
26. Melissen J. The new public diplomacy: soft power in international relations. New York : Palgrave Macmillan, 2005. 246 p.
27. Public diplomacy goes "pubic". URL: http://uscpublicdiplomacy.com/index.php/newsroom/pdblog_detail/070711_public_diplomacy_goes_public

Додаткова:

1. Балануца О. Родзинки дипломатії, навчальний посібник, Дніпро, 2022. URL: <https://kuwait.mfa.gov.ua/storage/app/sites/46/balanutsa-o-rodzinki-diplomatii.pdf>
2. Белєй С.І. Публічна дипломатія держав середньої сили в сучасних міжнародних відносинах: досвід Канади та Нідерландів. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/politics/2012/197-185-14.pdf>
3. Бородин Н. В. Публичная дипломатия как актуальный инструмент достижения государственных целей в сфере внешней политики. Дипломатический вестник Приднестровья МИД Приднестровской Молдавской Республики. URL: <http://vestnik.mfa-pmr.org/index.php?newsid=45>.
4. Висоцький О.Ю. Публічна дипломатія як форма нової пропаганди // Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали II Міжнародної наукової конференції. 27-28 березня 2020 р., м. Дніпро. Частина II. Дніпро: СПД «Охотнік», 2020. С.11-13. URL: <https://www.twirpx.com/file/3079540/>
5. Висоцький О.Ю. Електронна дипломатія як інструмент пропаганди // Політологічний вісник. 2018. Вип.81. С. 51-59.
6. Гавриленко І. Особливості здійснення публічної та культурної дипломатії США. Європейські історичні студії: науковий журнал <http://eustudies.history.knu.ua/uk/illya-gavrylenko-osoblyvosti-zdiysnennya-publichnoyi-ta-kulturnoyi-dyplomatiyi-ssha/>
7. Гарник Л.П. Публічна дипломатія: історія, практика та відповідальність перед суспільством. Міжнародна конференція «Духовно-моральні основи та відповідальність особистості у долі людської цивілізації». НТУ «ХПІ».2015. С. 81-90.
8. Громадська організація «Інститут публічної та культурної дипломатії України». URL: <http://www.ipcdu.org.ua>
9. Гуцал С. Публічна дипломатія як сучасний пріоритет зовнішньої політики держави. Стратегічні пріоритети. №3 (16). 2010. С. 106-112.
10. Децик О.П. Інституціональна взаємодія як специфічна особливість сфери публічної дипломатії . Право та державне управління. № 1. 2020. С. 98- 106.
11. Децик О.П. Концептуальні засади та пріоритетні напрями розвитку сфери публічної дипломатії в Україні. Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. № 4 (72). С. 32-38.
12. Децик О.П. Стратегічне проектування розвитку сфери публічної дипломатії в Україні . Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. Том 31 (70). № 2. 2020. С. 66-73.
13. Іванова Н.С. Публічна дипломатія як ефективний механізм зовнішньої політики держави. Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Питання політології». 2017. Т.32. С.122-127.

14. Ілюк Т. Публічна дипломатія України в Грецькій Республіці: становлення та історичні трансформації (1991–2011 рр.). Київські історичні студії. 2017. № 2 (5). С. 25–31.
15. Карпчук Н.П. Публічна дипломатія Польщі як чинник Європейської інтеграції. International relations, part “Political sciences”, 2017. № 15. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3129
16. Качинська Н.О. Публічна дипломатія як тактика формування привабливого іміджу держави на міжнародній арені. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: історія, політологія. Вип. 2. 2011. С.89-95.
17. Мостова Д.Ю. Різновиди публічної дипломатії в публічному управлінні. Держава та регіони. Серія: Державне управління, 2020 р., № 1 (69). С. 18-23.
18. Опанасюк О.І. Особливості сучасної публічної дипломатії. Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник». 2017. Вип. 117. С. 238-243.
19. Птащенко О. В. Українська публічна дипломатія: минуле, сьогодення та перспективи / О. В. Птащенко, А. О. Пастушенко, О. Ю. Курцев та ін. Вісник Східноукр-го нац-го унів-ту ім. В. Даля. Сєверодонецьк: СУНУ, 2021. Вип. 3 (267). С. 79-84.
20. Перебийніс Є. Роль та місце публічної дипломатії у забезпеченні національних інтересів держави. Україна дипломатична. 2013. Вип. 14. С. 915- 925.
21. Пересунько Т. Інститути культурної дипломатії як інструменти іміджевої і безпекової політики України в процесі євроінтеграції: досвід Польщі. Європейська інтеграція та національна ідентичність: інституційний і ціннісний виміри: матеріали II українсько-польського наукового форуму (12– 13 травня 2016, Львів). Львів-Olsztyn: «ПП Сорока Т.Б.», 2016. С.353-357.
22. Пересунько Т., Єжи Онух «Культурна дипломатія – це продаж іміджу країни засобами культури». URL: http://culture.lb.ua/news/2015/11/25/321735_iezhi_onuh_kulturna_diplomat_iya_tse.html/
23. Печиборщ В. Значення культурної дипломатії у контексті зовнішньої політичної безпеки держави: досвід Швейцарської Конфедерації // Україна – Швейцарія: маловідомі сторінки історії та сучасність: науковий збірник / упоряд. І. Матяш. Берн – Київ, 2020. С. 45–55.
24. Процюк М. Публічна та культурна дипломатія як засіб «м'якої сили» України: запозичені моделі, реальні кроки та стратегічні пріоритети. Науковий вісник Дипломатичної академії України. Випуск 23. Зовнішня політика і дипломатія: традиції, тренди, досвід. Частина II. Серія «Політичні науки» / за заг. ред. В.Г. Ціватого, Н.О. Татаренко. Київ, 2016. С.21-28.
25. Романюк Н. Кулінарна дипломатія як інструмент міжнародної взаємодії, Міжнародні відносини. Вип. 1 (12), 2022. С. 30-44.

26. Сивак Т.В. Публічна дипломатія як інтеграційний компонент стратегічних комунікацій у публічному управлінні. Право та державне управління. 2019. № 3 (36). Т.2. С. 98-104.
27. Смаглій К. Нова доба публічної та культурної дипломатії України. Агора. 2016. Вип.6. С. 5-10.
28. Терещук В.І. Публічна дипломатія України: інституційні та програмні аспекти. Науковий журнал «Політікус». 2016. Вип. 2. С.168-171. 170.
29. Терещук В.І. Публічна дипломатія як зовнішньополітичний PR: концептуальний вимір. Вісник Львівського університету. Серія: філос.-політолог. Студії. 2017. Вип.10. С. 175-181.
30. Тищенко-Тишковець О.М. Практичні й теоретичні передумови виникнення публічної дипломатії як форми «м'якої сили» у системі зовнішньої політики держави. Актуальні проблеми міжнародних відносин. Вип.94, ч. I. К.: вид-во ІМВ, 2010. С.107-113.
31. Трофименко М.В. Інституціоналізація публічної дипломатії в Україні. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: історія, політологія. 2018. Вип.22-23. С. 267-282.
32. Трофименко М.В. Роль публічної дипломатії у забезпеченні національної безпеки держави. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: історія, політологія. 2019. Вип. 26. С. 182-194.
33. Ціватий В. Публічна дипломатія: традиції, тренди та виклики (досвід і пріоритети для України). UA Foreign Affairs. 2014. URL: <http://uaforeignaffairs.com/ua/ekspertna-dumka/view/article/publiczna-diplomatijatradiciji-trendi-ta-vikliki-dosv/>
34. Черненко Т. В. Сучасний вимір публічної дипломатії в системі стратегічних комунікацій. Стратегічні пріоритети. 2016. № 4 (41). С. 64-71.
35. Шамборовський Г., Мусієнко Н. Завдання і можливості культурної дипломатії у розвитку сучасної держави та інститутів громадянського суспільства в Україні. Агора. Вип. 14. 2017. С. 91–100.
36. Яковенко Н., Піскорська Г. Публічна дипломатія Північноатлантичного Альянсу. International relations, part "Political sciences", 2017. № 17. URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3320
- 37.
38. Glassgold S. M. Public Diplomacy: the evolution of literature. The International Search Association. URL: www.allacademics.com/pd_theory_and_notion.pdf
39. Carta C., Higgott R. Cultural Diplomacy in Europe: Between the Domestic and the International. Springer International Publishing; Palgrave Macmillan, 2020. - XV, 274 p.
40. Szondi G. Public Diplomacy. URL: Encyclopedia of Public Relations. Mode of access: <https://books.google.com.ua/books?id=AgpzAwAAQBAJ&pg=PA980&dq=>

encyclod
edia+of+public+relations&hl=ru&sa=X&ei=7hxSVcK4HoaLsAGfo4HQDg
&ved=0CBsQ6AEwAA#v=onepage&q =encyclopedia%20of%20
public%20relations&f=false

14. Електронні інформаційні ресурси

1. Бібліографічна і реферативна база даних SCOPUS. URL: <http://www.scopus.com/>
2. Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка – <http://www.iir.kiev.ua/>
3. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua>
4. Міністерства освіти і науки України (нормативні документи в галузі освіти і науки). URL: <http://www.mon.gov.ua>
5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Brookings Institution. URL: <https://www.brookings.edu/>
7. Carnegie Endowment for International Peace (CEIP). URL : <https://carnegieendowment.org/>
8. Chatham House (Royal Institute of International Affairs). URL : <https://www.chathamhouse.org/>
9. European Union (EU). URL: https://europa.eu/european-union/index_en
10. Institute for the Study of War (ISW). URL: <https://www.understandingwar.org/>
11. North Atlantic Treaty Organization (NATO). URL: <https://www.nato.int/>
12. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). URL: <https://www.oecd.org/>
13. RAND («Research and Development») Corporation. URL: <https://www.rand.org/>
14. Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI). URL: <https://www.sipri.org/>
15. The Center for Strategic and International Studies (CSIS) URL : <https://www.csis.org/> 1
16. The Club of Rome. URL: <https://www.clubofrome.org/>
17. United Nations (UN). URL: <https://www.un.org/en/>